

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της σύμβασης δωρεάς μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», ως δωρεοδόχων, και των Σπυρίδωνα Ι. Λάτση και Ντόροθου συζ. Σ. Λάτση, ως δωρητών, σχετικά με τη χρηματοδότηση, εκ μέρους των δωρητών, της εκπόνησης μελετών για την αναβάθμιση και επέκταση του κτιρίου που στεγάζει το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από τέσσερα (4) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Συνοπτικά, όπως αναφέρεται και στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, το νομοσχέδιο «επιδιώκει τη, δια δωρεάς και άνευ οποιασδήποτε οικονομικής δαπάνης του Υπουργείου Πολιτισμού και του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, παροχή υπηρεσιών που απαιτούνται για να εξελιχθεί σε στάδιο κατασκευής, το αρχιτεκτονικό προσχέδιο που εκπονήθηκε δυνάμει της υπ' αρ. 558074/15.11.2021 απόφασης της Υπουργού Πολιτισμού (Β' 5352) και αφορά στην αναβάθμιση και επέκταση του κτιρίου, στο οποίο στεγάζεται το Μουσείο».

Στο Άρθρο 1 («Σκοπός») τίθεται ο σκοπός του νομοσχεδίου, ο οποίος αφορά την παροχή υπηρεσιών διά δωρεάς για να εξελιχθεί σε στάδιο κατασκευής αρχιτεκτονικό προσχέδιο, το οποίο αφορά στην αναβάθμιση και επέκταση του κτηρίου που στεγάζει το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Διά του

άρθρου 2 («Αντικείμενο») ορίζεται ως αντικείμενο η κύρωση της σύμβασης δωρεάς που υπογράφηκε τη 17η Απριλίου 2024 μεταξύ, αφενός, του Υπουργείου Πολιτισμού και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», ως δωρεοδόχων, και, αφετέρου, των Σπυρίδωνα Ι. Λάτση και Ντόροθου συζ. Σ. Λάτση, ως δωρητών. Διά του άρθρου 3 («Κύρωση της σύμβασης δωρεάς») κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η σύμβαση δωρεάς με τα συνημμένα Παραρτήματα. Στη σύμβαση δωρεάς, που διαρθρώνεται σε δεκαπέντε (15) άρθρα, προσαρτώνται τέσσερα (4) Παραρτήματα (I - IV).

Ειδικότερα, στη φερόμενη προς ψήφιση σύμβαση δωρεάς τα συμβαλλόμενα μέρη κάνουν αμοιβαία αποδεκτά τα εξής: τους ορισμούς των εννοιών οι οποίες αποδίδονται στους όρους της σύμβασης (άρθρο 1), τις δωρούμενες υπηρεσίες, τις οποίες αναλαμβάνουν να χρηματοδοτήσουν οι δωρητές, και το συνολικό μέγιστο κόστος τους (άρθρο 2), το χρονοδιάγραμμα (άρθρο 3) και την κατάρτιση συμφωνητικών για την παροχή των δωρούμενων υπηρεσιών (άρθρο 4), τις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι μελέτες (άρθρο 5), τη διαδικασία εξόφλησης των τιμολογίων (άρθρο 6), τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης του έργου (άρθρο 7), την κατοχύρωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (άρθρο 8), τον τρόπο αναγνώρισης της δωρεάς (άρθρο 9), τις εκατέρωθεν υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών (άρθρο 10), τη διάρκεια ισχύος και τη διαδικασία τροποποίησης της σύμβασης (άρθρο 11), τις περιπτώσεις λύσης της σύμβασης (άρθρο 12), την απαλλαγή από τέλη, φόρους και εισφορές (άρθρο 13), το εφαρμοστέο δίκαιο (άρθρο 14) και τον καθορισμό των αντικλήτων για την αλληλογραφία και τις κοινοποιήσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών (άρθρο 15). Στη σύμβαση προσαρτώνται, υπό τη μορφή Παραρτημάτων, και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της τα κάτωθι: ο κατάλογος μελετών και ερευνών που θα χρηματοδοτηθούν από τη δωρεά (Παράρτημα I), οι υπηρεσίες που υποχρεούνται να παρέχουν οι Υπεύθυνοι Υποστήριξης του έργου (Παράρτημα II), το χρονοδιάγραμμα σταδίων μελετών (Παράρτημα III) και οι μελετητές – συνεργάτες του έργου (Παράρτημα IV).

Στο Άρθρο 4 ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί της κύρωσης της σύμβασης και του νομικού καθεστώτος που τη διέπει

Διά του άρθρου 3 του νομοσχεδίου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 17 Απριλίου 2024 Σύμβαση Δωρεάς μεταξύ, αφενός, του Υπουργείου Πολιτισμού και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, με την επωνυμία «Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», ως δωρεοδόχων, και, αφετέρου, των Σπυρίδωνα Ι. Λάτση και Ντόροθου συζ. Σ. Λάτση, ως δωρητών.

Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση είτε καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη την οποία προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, είτε περιέχει όρους οι οποίοι δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλόμενους), είτε περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών οι οποίες ανακύπτουν από την εκτέλεση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη. Αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας (βλ. ΣτΕ 880/2016 και 21/2019, καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, 16η Έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2023, σελ. 271 και επ.).

Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επισημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν ισχύ τυπικού νόμου και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ., ενδεικτικά, τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων «Κύρωση της Σύμβασης Μίσθωσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της εταιρείας ENERGEAN OIL & GAS- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ για την παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή “Αιτωλοακαρνανία”» (ν. 4524/2018), «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ν. 4612/2019), «Κύρωση της από 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο Ι και της από 3.2.2020 τροποποιητικής σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας» (ν. 4667/2020), «Κύρωση της από 24.06.2021 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της από 31.05.2007 Σύμβασης Παραχώρησης για το Έργο «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65)» που κυρώθηκε με τον ν. 3597/2007 (Α΄ 168), όπως αυτή τροποποιήθηκε: 1) με την από

28.11.2013 «Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης» που κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α' 269), 2) με την από 19.12.2013 «Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 28.11.2013 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων Σύμβασης Παραχώρησης» που κυρώθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4354/2015 «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 176)» και 3) με την από 11.12.2018 «Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4586/2018 (Α' 217)» (ν. 4817/2021)).

Αθήνα, 14 Μαΐου 2024

Ο Εισηγητής
Αλέξανδρος Κεσσόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Κρήτης

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής
Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών